

Verslag

- Aanwezig** : Dorpsraad Alem: Hans Hanegraaf, Jeroen van Heel (vanaf 20.00)
Stichting B.O.O.M.: Herry Koers
Erfgoed Vereniging Alem: Jan van Kessel
Jachthaven de Maas: Ricardo Bosma
Dorpsraad Rossum: Antoon van den Heuvel
Stichting Dorp en Landschap Bommelerwaard: Kees Frowein; Dolf Haank
Steenfabriek Rossum/Rodruza: Bjorn Arts
Bezoekerscentrum Grote Rivieren: Joop de Bijl
Gemeente Maasdriel: Gaston Graaf
SRO: Lars Schothuis
Dekker: Paul Hospers, Teun van der Werf
Extern voorzitter: Reggy Schutte
- Agendalid** : Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) Rivierenland
- Afwezig** : Natuurwacht Bommelerwaard
Dorpsraad Heerewaarden
ZLTO
De Capreton
Hengelsportvereniging de Alver
Voetbalvereniging VV Alem
TRIP
- Datum** : 10 juni 2021, 19:30-21:30
- Locatie** : Digitaal via Teams
- Betreft** : **Klankbordgroep onderzoek gebiedsontwikkeling Alem en Sint Andries**
- sessie 4 – verslag

1. Introductie

Nieuwe deelnemers:

- Reggy Schutte, als onafhankelijk voorzitter (www.goodconnection.nl)

Agenda vastgesteld.

2. Vaststellen verslag 3^e bijeenkomst klankbordgroep

Het verslag van de 3e bijeenkomst is gedeeld met alle leden.

2a Reacties

Gemeente: Er is woensdag 9 juni een email verzonden in reactie op de brief van DR Alem aan de gemeenteraad. Deze brief is in de raad behandeld en door de wethouder besproken. Dit alles is in de email samengebracht.

Hans Hanegraaf (DR Alem) en Kees Frowein (SDLB) hebben deze email niet ontvangen, er lijkt wat fout te zijn gegaan bij het versturen.

Gemeente: Wij herstellen dit en zullen de email opnieuw sturen.

SDLB: Was er een antwoord op de vraag over de juridische aspecten van draagvlak?

Dekker: Er is een notitie gemaakt, deze staat op de website en is rondgestuurd. Voor het bestemmingsplan zal draagvlak door de gemeenteraad gewogen moeten worden, voor de ontgrondingenvergunning door Gedeputeerde Staten. Daar bestaat geen exacte methode voor. Zonder voldoende mate van draagvlak zal Dekker niet doorgaan.

SDLB: Wordt er toegezegd dat er zonder draagvlak geen ontzanding plaats zal vinden.

Dekker: Ja, zonder redelijke mate van draagvlak zullen wij niet tot ontzanding komen.

EVA: Er wordt nu informatie gebruikt uit oude onderzoeken. Wordt er straks ook nieuw onderzoek gedaan? Dat lijkt ons essentieel.

Dekker: Nieuw onderzoek is inderdaad essentieel. Dit proces loopt in stappen: eerst inventarisatie uit liggende onderzoeken en rapporten. Bij een positief besluit voor een MIRT-verkenning wordt er verder de diepte ingegaan met nieuw onderzoek.

EVA: Is het niet vreemd dat er zonder nieuw onderzoek een beslissing wordt genomen straks?

Dekker: In die beslissing ligt het plan niet vast. Als er op basis van bestaande rapporten blijkt dat er genoeg aanleiding is/kansen zijn voor ontwikkeling, wordt er een MIRT-verkenning gestart. De beslissing is om die verkenning te starten. Maar we zullen inderdaad kritisch kijken wat er ligt: is dat voldoende of is er aanleiding in dit stadium voor verder onderzoek in aanloop naar dat eerste besluit.

BOOM: Er zou een reactie komen over hoe draagvlak te meten.

Gemeente: Dat klopt, maar de wijze waarop dat plaats kan vinden is sterk afhankelijk van het product dat er dan ligt. Dit proces zal dan ook worden bepaald zodra er meer duidelijkheid is over het eindproduct van dit onderzoek.

BOOM: Dankjewel, dat is aannemelijker dan de eerste aanzet

2b Terugkoppeling oude acties

Dekker/Gemeente:

- Maandag 14-6 vindt een gebiedsbezoek plaats in het kader van het natuuronderzoek samen met Natuurwacht Bommelerwaard, SDLB, Staatsbosbeheer, Arcadis en Dekker

- De presentaties zijn rondgestuurd, de onderzoeken zijn in de afrondende fase
- De documenten staan op de website zoals aangegeven
- De enquête en bijbehorende toelichting zijn af en komen binnenkort op de website

EVA: De oude archeologische onderzoeken zijn op de website geplaatst. Hoe krijgt dit een plaats? Komt daar een vervolgonderzoek op?

Dekker: We nemen archeologie duidelijker op in gebiedsanalyse.

Verslag vastgesteld

3. Uitkomsten Rivierkundig onderzoek door RHDHV

RHDHV heeft een rivierkundig onderzoek gedaan waarin ze hebben gekeken naar het huidige watersysteem rond Alem, de effecten van rivierkundige maatregelen zoals te vinden in de oplossingsrichtingen en naar overige kansen in het watersysteem.

BOOM: In het oude rapport uit 2008 worden afwijkende waterstandsdalingen genoemd, en ook een lichte opstuwning bij Kerkdriel (in mm)

Dekker: In hoofdlijn sluiten de conclusies aan bij het eerdere onderzoek uit 2008. Bij het rivierkundig onderzoek dat RHDHV nu uitvoert maken ze gebruik van het meest recente onderzoek: onderzoek van Maasoeverpark uit 2018.

EVA: Er zijn plekken die sterker flessenhalseffect hebben dan bij Alem, de brug van de A2 bijvoorbeeld. Wordt dit bekeken?

Dekker: In de Adaptieve Uitvoeringsstrategie Maas (AUM) van het Deltaprogramma Maas zijn voor de Maas mogelijke maatregelen geïnventariseerd, voor Alem staan daar drie mogelijke maatregelen: doorstoombaarheid dam, weerdverlaging en dijkeruglegging (Deze maatregelen hoeven niet uitgevoerd te worden, maar zullen wel in beeld blijven voor toekomst) Rijkswaterstaat (RWS) en de waterschappen zitten in de projectgroep en houden overzicht op deze maatregelen en de andere in de AUM (waaronder de brug bij de A2). Dit onderzoek focust specifiek op Alem en is zo onderdeel van een groter geheel.

DR Alem: Er wordt gesproken over kansen voor ooibos, terwijl RWS relatief recent veel vegetatie heeft verwijderd.

Dekker: Voor de rivier heeft de specifieke plek van bomen sterke invloed op de opstuwning. In een goed plan kan daar rekening mee worden gehouden. Bovendien heeft RWS zelf middels het Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW) ook wensen voor ooibos.

BC Grote Rivieren: Is de scope van rivierkundige effecten groter dan het plangebied?

Dekker: Ja, eventuele rivierverruimende maatregelen kunnen over een groot gebied invloed hebben. Mogelijk kan er een combinatie worden gemaakt met de aanpak van het dijktraject aan de overkant.

EVA: Eerder was er een doel voor waterstandsdaling, dat lijkt losgelaten. Is er nu een doel in de vorm van een fractie van het eerdere doel?

Dekker: Hier is nog geen antwoord op en ligt voor een groot deel aan de plannen van RWS en waterschappen. De maatregelen uit de AUM zijn in beeld en zullen in beeld blijven, maar lijken nog niet heel urgent.

EVA: In het regionaal waterprogramma van GLD wordt vooral gesproken over de belangen voor water- en bodemsystematiek, wat zijn negatieve gevolgen van dit plan daarvoor?

Dekker: Precieze gevolgen worden uiteraard onderzocht. Er spelen vele belangen, waaronder natuurdoelen en het nationale doel van voldoende grondstoffen voor de bouwopgave – het moet sowieso een veilig en aanvaardbaar project zijn, waarbinnen een balans tussen de doelen moet worden gevonden.

DR Alem: Inhakend op het nationaal belang van grondstoffen voor woningbouw, wat betekent dat voor dit plan? Wordt straks Alem aangewezen als zandwinlocatie?

Dekker: Aanwijzen en graven was hoe het vroeger werkte. Tegenwoordig is er wel een opgave, maar worden geen specifieke plekken aangewezen. Echte (lokale) bezwaren worden niet weggewoven: 1) het project moet altijd aanvaardbaar zijn en 2) het project moet altijd naast grondstoffenwinning andere meerwaarde creëren. Maar de opties waar de benodigde kwaliteit zand te winnen valt zijn niet oneindig, dus het is een belangrijk belang in dit onderzoek.

4. Aanvulling uitslagen enquête

De laatste vorm en uitslagen van de enquête zijn gepresenteerd. Deze worden ook op de website geplaatst.

DR Alem: Kan er ergens worden teruggevonden wat de vraagstelling was, en wie hieraan hebben bijgedragen?

Dekker: Zeker, de toelichting is bijna af en wordt op de website geplaatst. Die toelichting beschrijft deelnemers en de niet-deelnemers incl. hun motivatie.

5. Potentiële oplossingsrichtingen

De meest recente versies van de potentiële oplossingsrichtingen (natuur, gebiedseconomie en rivierkunde) zijn gepresenteerd. De eerste ideeën over een afwegingskader voor de maatregelen zijn gedeeld.

5a Oplossingsrichtingen

DR Alem: Wordt er aan woningbouw gedacht onder het motto van: ‘met het gezicht naar de Maas’?

Gemeente: We werken aan een oplossingsrichting met het perspectief leefbaarheid. Verder is het dorpsplan van DR Alem in de analyse meegenomen.

BOOM: De oplossingsrichtingen geven een vervreemdend gevoel. Hoeveel zand wordt er gewonnen? Wat wil Dekker met de 100 ha in haar eigendom?

Dekker: Ons bedrijf leeft van de winning van zand, grind, klei: dat willen wij. Maar winning kan, mag en willen wij alleen als dat 1) aanvaardbaar kan en 2) het gebied met meerwaarde wordt opgeleverd. Het proces met de onderzoeken, klankbordgroep, projectgroep en stuurgroep dient om daarvoor te zorgen.

BOOM: Wat is nu de rol van gemeente, want 10 jaar geleden wilde ze geen zandwinning?

Gemeente: Voor ons is zandwinning geen doel en ligt de focus op de meerwaarde. We hebben de opdracht vanuit de raad om vanuit het Masterplan Maas te onderzoeken wat mogelijk is en hoe het meerwaarde kan bieden voor de omgeving.

EVA: Wat is de bedoeling met de verbinding Maas-Waal

Dekker: Wij kijken nu zo breed mogelijk, maar een natte verbinding lijkt niet kansrijk. Een droge verbinding zou een optie kunnen zijn.

5b Weging

SDLB: Worden de kosten ook meegenomen?

Dekker: Zeker. Het kader wordt verder vormgegeven en in detail besproken in de volgende bijeenkomst.

6. Vervolg/Afsluiting

Waarschijnlijk is de volgende klankbordgroep bijeenkomst voor de zomervakantie. Aan bod komen dan o.a. uitgevoerde onderzoeken, afweging maatregelen en nog uit te voeren onderzoeken.

6a Tijdsfad

DR Alem: In het tijdsfad staat dat er in november een beslissing komt. Gaat dat gehaald worden of loopt het proces uit?

Gemeente: Dit wordt besproken met de wethouder. We zien (o.a. in deze groep) dat er nog vraagstukken liggen die meer aandacht en tijd vergen. Het is goed mogelijk dat het gaat uitlopen.

SDLB: Wij zijn voor kwaliteit boven snelheid

Dekker/Gemeente: Helemaal mee eens

6b Rondvraag

DR Alem/EVA: Kerkdriel en woningbouw bij de Zandmeren zitten niet in het plangebied.

Gaan deze en/of andere projecten buiten het gebied gefinancierd worden met opbrengsten van zandwinning in Alem?

Dekker: De meerwaarde moet in plangebied zitten, dus de baten gaan we in het plangebied vinden en realiseren.

SDLB: Dus dit plan/de ontzanding bij Alem wordt geen kostendrager voor projecten buiten Alem/het plangebied?

Gemeente: Nee

DR Rossum: We hadden een goed bezoek aan Heteren, waar we het ook gesproken hebben over verantwoordelijkheid en beheer achteraf. Hoe zit dat straks?

Dekker: Afspraken voor beheer verschillen van gebied tot gebied, maar tot er met een beherende partij een duidelijk afspraak is gemaakt zijn wij verantwoordelijk.

6c Praktische Zaken

De presentatie wordt gedeeld.

Alle aanwezigen gaan er mee akkoord dat hun e-mail adressen onderling worden gedeeld door stukken in CC te sturen.

Dekker: De uitnodiging voor een gebiedsbezoek blijft staan, als de situatie het toelaat komt er na de zomer een uitnodiging te kijken bij een lopende zandwinning.

Verscheidene partijen spreken uit het externe voorzitterschap als toegevoegde waarde te zien.

7. Acties

Wat?	Wie?
Delen <ul style="list-style-type: none"> - Onderzoeken wanneer klaar - Presentatie - PDF met mogelijke oplossingsrichtingen	Gemeente/Dekker
Scenario voor Leefbaarheid/vitaliteit uitwerken	Gemeente/Dekker
Kritisch kijken naar beschikbare informatie en noodzaak verder onderzoek in deze fase van de ontwikkeling	Gemeente/Dekker
Enquête en toelichting afronden en op website plaatsen	Gemeente/Dekker
Email reactie op brief DR Alem opnieuw rondsturen	Gemeente
Reageren op uitnodiging gebiedsbezoek Heteren (mail van Dekker)	Allen